

Úvodní slovo ústředního školního inspektora

Česká školní inspekce, která v rámci České republiky odpovídá za přípravu, realizaci a vyhodnocování mezinárodních šetření výsledků vzdělávání, připravila publikaci s výsledky šetření PISA 2015 v oblasti týmového řešení problému.

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) v projektu PISA (*Programme for International Student Assessment*) od roku 2000 pravidelně ve tříletých intervalech zjišťuje úroveň čtenářské, matematické a přírodovědné funkční gramotnosti patnáctiletých žáků v členských zemích a v ostatních zapojených zemích nebo ekonomických regionech. Cyklus v roce 2015 obsahoval navíc další oblast, jež se podle OECD ukazuje být klíčovou pro úspěšné a produktivní zapojení žáků do společnosti – oblast schopnosti týmového řešení problému. Touto nově zkoumanou inovační doménou se volně navázalo na oblast individuálního řešení problému šetřenou v předchozím cyklu v roce 2012.

Inovační oblast týmového řešení problému, oproti třem pravidelně sledovaným oblastem, se testovala pouze jednou, v roce 2015. Proto není možné analyzovat vývoj výsledků v čase, ani nejsou k dispozici tak propracovaná a podrobná zjištění. Význam inovační oblasti však spočívá spíše v tom, že se zaměřuje na klíčovou schopnost, jež má význam pro úspěšné a produktivní zapojení žáků do společnosti, a v tom, že se v praxi a na velkém výběru respondentů v různých zemích vyzkouší nově vytvořená koncepce, metodika a forma testové úlohy. Proto předpokládáme, že tato nová oblast by pro odbornou pedagogickou veřejnost v České republice mohla být inspirativní.

Zveřejnění výsledků tří hlavních sledovaných oblastí PISA 2015 (přírodovědná, matematická a čtenářská gramotnost) proběhlo v prosinci roku 2016¹. Publikování mezinárodních výsledků oblasti týmového řešení problému OECD naplánovala o rok později. Ve druhé národní zprávě z cyklu PISA 2015 jsou uvedena některá zjištění týkající se výsledků jak zúčastněných zemí, tak i českých žáků.

První kapitola je věnována týmovému řešení problému. Protože se jedná o naprosto novou oblast, je velká pozornost věnována vymezení a definici oblasti a základnímu seznámení s metodikou a konstrukcí použitých testových úloh. Součástí publikace je ukázka části scénáře úlohy, která ilustruje, jak je testová úloha sestavená a jak žák může testem procházet.

Ve **druhé kapitole** jsou představeny mezinárodní výsledky včetně výsledků českých žáků. Výsledky jsou prezentovány dvěma způsoby. Pomocí bodového skóre a na základě zastoupení žáků v úrovních schopnosti. Jsou uvedeny některé vybrané ukazatele: srovnání výsledků dívek a chlapců v doméně, srovnání výsledků žáků ve všech zjišťovaných oblastech, relativní výsledky zúčastněných zemí a rozdíly ve výsledcích žáků uvnitř škol a mezi školami.

Důležitou pravidelnou součástí projektu PISA je soubor kontextuálních dotazníků, které umožňují propojit úspěšnost žáka v testech například s informacemi o jeho zázemí, o škole, výuce, školním klimatu a mnohými dalšími. **Třetí kapitola** je proto zaměřena na výsledky dotazníkového šetření především ve vztahu k oblasti týmového řešení problému. Představena jsou zjištění ze žakovského i učitelského školního dotazníku. Protože je naší snahou zvýšit povědomí o sledovaných tématech a možnostech, jak získaná data analyzovat a interpretovat, byla pro účely této zprávy podrobně

¹ Národní zpráva je k dispozici na webových stránkách České školní inspekce (<http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/PISA/Narodni-zpravy>).